

Referat fra samarbeidsmøte med Kristiansand tingrett 18.10.19

Halvårlig samarbeidsmøte med Kristiansand tingrett ble avholdt hos Agder statsadvokatembeter i Tinghuset i Kristiansand 18.10.19.

Møtedeltakere:

Sorenskriver Steinar Langholm
Tingrettsdommer Ben Fegran
Seksjonsleder Siren Eriksen, tingretten
Politiinspektør Cecilie Pedersen Hille
Advokat Eirik Ramsland, Advokatforeningen
Advokat Carl Henning Leknesund, repr for forsvarere
Advokat Kristine Eide, repr for bistandsadvokater
Førstestatsadvokat Erik Erland Holmen

Pkt.1 – hvordan er beslutningene fra sist møte fulgt opp?

Referat fra sist møte 29.3.19 gjennomgått; beslutningene er i det vesentlige fulgt opp i ettertid.

Langholm opplyste at rettsmøte for varetekt kan avholdes på lørdag, og oppfordret politiet om å benytte seg av tilbudet.

Pkt.2 Orientering om saksavvikling, ressursituasjon og generelle tema som antas å være av interesse for øvrige aktører.

Holmen opplyste at det hos statsadvokatene hittil i år har vært en økning i innkomne saker med 31 %. Til tross for dette har statsadvokatene god måloppnåelse i henhold til kravene om saksbehandlingstid, og ikke restanser. Statsadvokatene har over flere år vært bekymret for at prioriterte SO saker og saker med mishandling i nære relasjoner med tilrettelagte avhør hoper seg opp til langvarige restanser hos Agder politidistrikt. Han informerte litt om arbeid med forslag om lovendringer som kan få betydning for politiets etterforskning av store nettovergrepsaker.

Pedersen Hille opplyste at politidistriktet sliter med restanser i SO og "familievoldssaker". De er nødt til å prioritere mellom "prioriterte saker", som medfører at enkelte saker blir alt for gamle. De er etablert et restanseteam som nedarbeider restanser i SO sakene. Politiet etablerer en ny "Seksjon for etterforskning av seksuelle overgrep, internettrelaterte seksuelle overgrep og grov vold mot barn". Bemanningsøkning med 9 etterforskere over nyttår. Målet er nedarbeiding av disse restansene før sommeren 2020, og å hindre nye restanser etter dette. Politiet har god måloppnåelse på U-18 saker og voldssaker med frist.

Ramsland anmodet om at mailer fra saksbehandlere i Tingretten påføres direkte telefonnummer til avsender.

Advokatforeningen er opptatt av ny NOU om domstolenes organisering. Den 12.12.19 avholdes kurs i "Nye retningslinjer for advokater" på Caledonien. Invitasjoner er/blir sendt.

Leknesund opplyste at forsvarere i en del tilfeller sliter med å saksdokumentene fra politiet. Om dette se også pkt 3.3.

Ved forespørsel om beramningstidspunkt fra tingretten er det uholdbart at enkelte forsvarere ikke gir tilbakemelding før det er gått flere dager. Tingretten må kunne forvente svar fra forsvarer/kontoret innen en dag.

Eide hadde stor bekymring for at mange alvorlige saker blir liggende alt for lenge til behandling hos politiet.

Langholm opplyste at tingretten har nedgang i innkomne MEDsaker på 9,6% og tilståelsessaker med 22,9%. Det er likevel flere "rettsmøtetimer". Hovedinntrykket er derfor at tingretten færre saker, men de som mottas er mer komplekse. Det er en økning i saksbehandlingstid i MED saker på 19,6%, men pr i dag nås de nasjonale kravene til saksbehandlingstid i disse saken. Det er en bekymring at tingretten over tid kan miste dommerkapasitet. Det er også en bekymring rettet mot at det kan komme et "skred" av restansesaker fra politiet til tingretten. Det er et mål at domstolene skal fulldigitaliseres.

Pkt 3: Fra tingretten.

3.1 Politiets ATB har gjort det vanskelig å fylle opp tomrom i beramningkalenderen i tingretten og har medført ekstra arbeid for tingretten ved beramninger. For å sikre bedre utnyttelse av tiden i tingretten og redusere arbeidet med å beramme saker, er det ønskelig å beramme saker som er beregnet å ta 1 dag eller kortere tid uten å avklare med aktor, og at politiet deretter finner en aktor som møter til berammet hovedforhandling.

På grunn av forskjellige oppfatninger om hva det ble enighet om i møtet utgår pkt. 3.1

3.2 Forhåndsberamning og fordelene med denne ordningen

På grunn av forskjellige oppfatninger om hva det ble enighet om i møtet utgår pkt. 3.2.

3.3 Oversendelse av berammingsbrev.

Det er politiets stevnekontor som via postmottak mottar forespørsler fra tingretten om berammelser, og finner ledige datoer i politiadvokatens kalender for berammelsen. Tingretten sender deretter mail til politiets postmottak med berammelsesbrev for videre intern distribusjon. Tingretten har likevel flere ganger opplevd at politiet ikke har fanget opp berammingsbrevet. Ulike metoder for oversendelse av berammingsbrev ble diskutert. Pedersen Hille vil undersøke om det er mulig/ønskelig å oversende berammingsbrev i BL og/eller muligheten for eget postmottak på påtale.

Leknesund foreslo at politiet oversendte dokumenter til forsvarer når politiet mottok berammingsbrev. Pedersen Hille opplyste at dette ikke var praktisk mulig fordi berammingsbrevet ikke ble iaktatt/behandlet før stevninger i saken ble igangsatt.

Langholm oppfordret forsvarerne om å spørre siktede/tiltalte i klientmøtet om de er stevnet til rettsmøtet/hovedforhandlingen, og dersom tiltalet ikke er stevnet anmodes

forsvarer om å forkynne dokumentene for tiltalte. Dette for å unngå utsettelse av saken.

3.4 Straffesaker på aktørportalen.

Eriksen informerte om at Aktørportalen er et "dokumentforsendelsessystem" i domstolene som nå også inkluderer straffesakene. Politiet sender tiltalebeslutning, bevisoppgaver mm til retten via Stifinner, hvoretter dokumentene blir tilgjengelige for forsvarere/bistandsadvokater i Aktørportalen. Politiet og statsadvokatene har ikke tilgang til Aktørportalen.

Aktørportalen er nå obligatorisk for forsvarere/bistandsadvokater. Funksjonaliteten er dessverre ikke optimal, og det vil komme forbedringer når det gjelder innlegging av aktører i straffesaker.

3.5 Saksdokumenter til digitale aktorater mm

I "anbefalinger" fra nasjonal arbeidsgruppe nedfelt i "Samhandling i gjennomføring av digitale straffesaker" oversendes faktisk utdrag i digitale aktorater til domstolen innen kl 14:00 dagen før oppstart av hovedforhandlingen.

Kristiansand tingrett forholder seg til bevisumiddelbarhetsprinsippet og viderefører at digitalt utdrag på "minnepenn" først mottas ved hovedforhandlingens start. Tingretten ønsker inntil videre ikke digital oversendelse av utdraget. Leknesund antok at heller ikke forsvarerne hadde noe særlig behov for sistnevnte.

Politiet og statsadvokatene, som ofte arbeider med ferdigstilling av utdraget tett opp mot hovedforhandlingen, er tilfreds med tingrettens etablerte rutiner.

Tingrettens rettssaler i Tinghuset er alle rigget for digitale aktorater.

Tingretten har ikke utstyr til avspilling av DVDer i rettssalene. Hvis aktor skal avspille slike må også avspillingsenhet medtas og plugges inn i rettssalens stasjonære enhet for fremvisning på alle aktørenes skjermer.

Pkt. 4. Statsadvokatene

I henhold til agenda pkt 4.1 – 4.5 har statsadvokaten flere spørsmål/innspill til tingretten om rutiner for digitale aktorater. Samtlige spørsmål/innspill er behandlet/avklart under pkt 3.5 ovenfor, og det vises derfor til oppsummeringen der.

Pkt 5. Politiet

Pedersen Hille opplyste at det er eksempler på at tingretten har berammet hovedforhandlinger uten at det på forhånd er konferert med politiaktor, politiaktors overordnede eller berammelseskontor. Eriksen ønsker tilbakemeldinger fra politiet om dette gjentar seg.

Pkt. 6 Bistandsadvokatene

Eide anmodet om at det i politiets underretninger ol ut over saksnummer også oppgis navnet på siktede/tiltalte i saken. Dette forenkler linken mellom underretningen og aktuell sak i klientarkiv.

Pkt 7. Eventuelt.

Eriksen påminnet politiet rutinene for innmelding av varetektsforlengelser. Politiet må pr telefon varsle tingretten om slike 3 hele arbeidsdager forut for utløpet av inneværende fengslingsfrist.

Hun anmodet videre om større presisjon i mailer fra politiet. Et konkret eksempel var enkelte mailer fra Barnehuset der det ikke var samsvar mellom tema i mailens emnefelt og tema i teksten. Enn videre var det ønskelig at politiet i mailene opplyste navnet på den personen (typisk siktede) som mailen angjelder, ikke bare et saksnummer.

Tingretten opplever at anmodninger fra Barnehuset til tingretten om oppnevning av forsvarer ikke alltid er "presise" nok til å avklare om lovens vilkår for oppnevning er til stede. Leknesund nevnte også et eksempel på slik oppnevning, gjeldende strpl. § 100,2. ledd.

Leknesund anmodet politiet om samtidig varsling av forsvarer og tingretten om kommende varetektsforlengelse. Forsvareren har da mulighet til å avklare om forlengelse kan behandles ved kontorforretning.

Han anmodet også om tidlig varsel fra politiet om anke fra klienten. Dette kan bidra til rask avklaring om ankens realitet og/eller ankegrunn.

Hille tok opp følgende:

Forsvareroppnevninger: Påtale opplever av og til at forsvarere påtar seg oppdrag de ikke har tid til å følge opp. Dette gjelder både ifm berammelse av hovedforhandlinger, da forsvarer ikke kan møte på lang tid. I tillegg ifm oppnevninger til avhør. En må forsikre seg om at forsvarer har kapasitet til å følge opp eventuelt må de si fra seg oppdraget.

Ved tilståelsespådømmelse opplever politiet å få saken i retur fordi en ikke har forkynt tidspunktet for rettsmøte. En foreslår at retten setter ny dato og prøver på nytt. En ber også om at retten informerer påtale om hvorfor saken sendes i retur.

Nytt samarbeidsmøte er berammet til fredag 27.3.20 klokken 1000-1200 hos advokat Bjørge Usterud Tveito, Advokatfirma Pettersen Vestbakke & Co DA, Festningsgaten 7, Kristiansand.

Kristiansand 7.2.20

Erik Erland Holmen
Referent.